

Cirkulärnr: 2002:73
Diariernr: 2002/1706
P-cirknr: 2002-2:16
Nyckelord: Avsked
Handläggare: Göran Söderlöf
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 2002-08-22
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 2002 nr 83 angående avsked av vård-
biträde inom hemtjänsten som påstås ha stulit pengar från
vårdtagare.
Bilagor: Arbetsdomstolens dom 2002 nr 83

Personalpolitik: 2002-2:16

Nyckelord: Avsked

Förhandlingssektionen
Göran Söderlöf

2002-08-22

Kommunstyrelsen
Personalfrågor

Arbetsdomstolens dom 2002 nr 83 angående avsked av vårdbiträde inom hemtjänsten som påstås ha stulit pengar från vårdtagare.

Arbetsdomstolen (AD) har i dom 2002 nr 83 mellan Uddevalla kommun och Kommunal prövat om det förelegat laga grund för att avskeda ett vårdbiträde inom hemtjänsten som påstås ha stulit pengar från en vårdtagare. Även betydelsen i målet av artikel 6 punkt 2 Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna behandlades.

Bakgrund

Vårdbiträdet Anna-Lena S, som anställdes i hemtjänsten 1994, avskedades den 20 mars 2001. Som grund för avskedandet åberopades att hon stulit pengar från en vårdtagare Eivind T under perioden den 29 januari t.o.m. den 6 februari 2001. Eivind T var 88 år gammal, rullstolsbunden, led av Parkinsons sjukdom och hade höft- och axelskador. Han avled den 12 augusti 2001.

Uddevalla tingsrätt dömde genom majoritetsbeslut Anna-Lena S för grov stöld. I målet var tingsrättens ordförande skiljaktig och ville ogilla åtalet på grund av bristande bevisning. Sedan Anna-Lena S överklagat domen och åklagaren medgivit ändringsyrkandet fann hovrätten, som avgjorde målet utan huvudförhandling, att det fanns andra möjliga förklaringar till att pengarna försvunnit och ogillade åtalet.

I AD yrkade Kommunal att avskedet skulle ogiltigförklaras och ett allmänt skadestånd på 100.000 kronor.

Kommunen bestred Kommunals yrkanden.

Arbetsdomstolen

AD fann först att artikel **6 punkt 2 i Europakonventionen** – som stipulerar att var och en som blivit anklagad för brott betraktas som oskyldig till dess hans skuld lagligen fastställs - inte innebär att gärning som prövats i ett brottmål inte senare kan läggas till grund för talan om annan rättsföljd. AD konstaterade vidare att det i AD's praxis finns ett flertal uttalanden om brottmålsdoms betydelse för efterföljande tvistemål när den allmänna domstolens gjort bedömning i brottmål av om arbetstagaren har begått den gärning som föranlett exempelvis ett avskedande. Enligt AD skall en sådan brottmålsdom ha betydande bevisverkan, men inte rättsverkan, när avskedsfrågan prövas.

AD fann därefter att de aktuella **brottmålsdomarna** i tingsrätt och hovrätt inte hade någon särskild **bevisverkan** då tingsrättens ordförande var skiljaktig och hovrätten avgjort målet utan huvudförhandling samt att ytterligare muntlig och skriftlig bevisning åberopats i AD.

Huruvida Anna-Lena S gjort sig **skyldig till stöld** prövade AD omsorgsfullt genom att gå igenom arbetsorganisation, rutiner, arbetsschema, Anna-Lisas arbetspass mot tidpunkterna för när pengarna försvann och möjligheterna för Eivind T att själv ha tagit pengarna. Det är dock bara i ett par av de i målet åberopade tillfällena som AD kom fram till att det förelåg övertygande bevisning om att hon tagit pengarna.

Enligt AD hade Anna-Lena S genom att ta vårdtagaren Eivinds pengar allvarligt missbrukat kommunens förtroende för henne som anställd och det utgjorde grund för avsked. Kommunals talan avslogs.

Kommentar

Domen visar åter att AD ser allvarligt på handlingar som innebär att arbetstagare bryter mot det förtroende som måste finnas mellan exempelvis vårdbiträde och vårdtagare.

I detta mål ställde sig AD frågande till att arbetsgivaren inte vidtagit några åtgärder för att undersöka hur det förhöll sig trots att uppgifter om att pengar försvunnit hos en vårdtagare framförts till den närmaste arbetsledningen. Vi vill därför betona vikten av att kommunerna har fasta och kända rutiner för hur man hanterar rapporter och övrig information om påstådda missförhållanden i verksamheten samt att kommunerna vidtar de åtgärder som kan anses nödvändiga.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Förhandlingssektionen

Staffan Löwenborg

Göran Söderlöf

Bilagor

Arbetsdomstolens dom 2002 nr 83